

اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تهران
معاونت بررسی‌های اقتصادی

شاخص صلح جهانی در سال ۲۰۱۹

گزارش سالانه شاخص صلح جهانی که توسط موسسه اقتصاد و صلح تهیه می‌شود، وضعیت برقراری صلح در ۱۶۳ کشور جهان را بر اساس ۲۳ متغیر کمی و کیفی ارزیابی و آنها را رتبه بندی می‌کند. گزارش صلح جهانی در سال ۲۰۱۹ نشان می‌دهد که سطح شاخص صلح جهانی برای اولین بار طی پنج سال گذشته، به صورت جزئی در این سال بهبود یافته و از میانگین کل امتیاز کشورهای جهان به میزان ۰,۰۹ کاسته شده که به معنی بهتر شدن اوضاع است. در این سال وضعیت شاخص صلح در ۸۶ کشور بهبود یافته و برای ۷۶ کشور تضعیف شده است. شاخص صلح جهانی در سال ۲۰۱۹ نشان می‌دهد که درگیری‌ها و بحران‌هایی که طی دهه گذشته رخ داده، در حال کاهش بوده اگرچه تنش‌های جدیدی هم در داخل و یا در بین کشورها ظاهر شده است.

تهیه‌کننده: راحله قریشی

خردادماه ۱۳۹۸

معاونت بررسی های اقتصادی

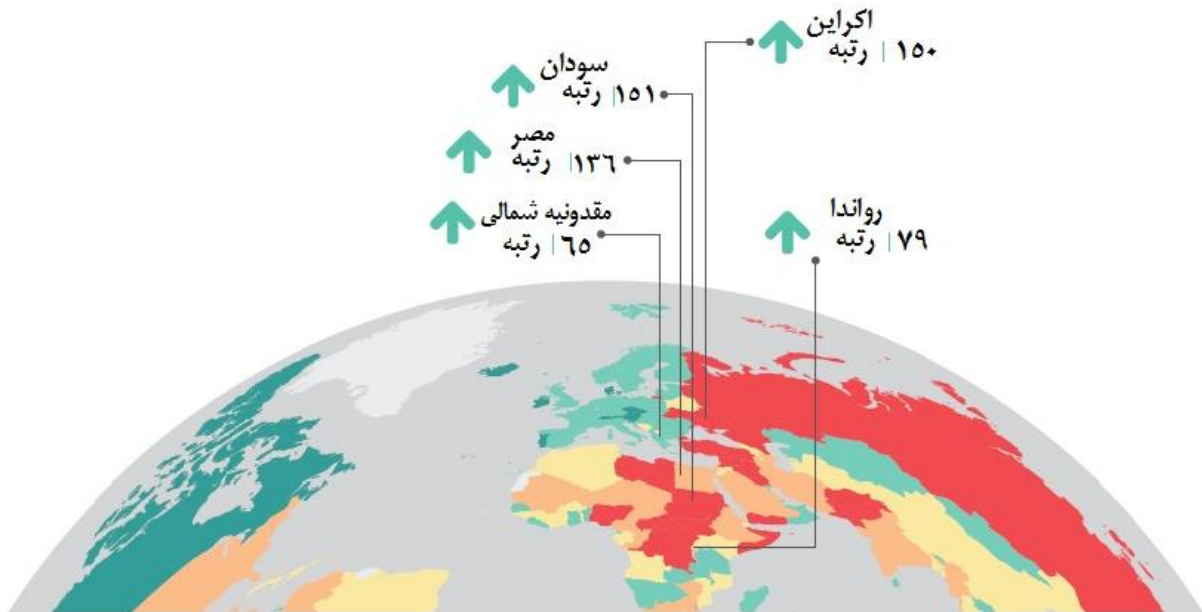
موسسه اقتصاد و صلح، گزارش صلح جهانی برای سال ۲۰۱۹ را منتشر کرد. این گزارش که هر ساله منتشر می شود به ارزیابی وضعیت نبود صلح در بین ۱۶۳ کشور جهان می پردازد. شاخص صلح جهانی بر اساس سه محور؛ استمرار تعارضات داخلی و بین المللی، میزان عدم هماهنگی یا اختلافات ملی و وضعیت نیروهای نظامی از حیث دسترسی به تسلیحات و سایر موارد، تعیین می شود. این شاخص از ۲۳ متغیر تشکیل شده که ۱۴ متغیر وضعیت داخلی و ۹ متغیر وضعیت خارجی را بررسی می کند. کمترین امتیاز شاخص کل صلح، یک است که متعلق به کشوری است که بهترین وضعیت را از حیث صلح جهانی داراست. با افزایش امتیاز شاخص، وضعیت صلح در کشورها تضعیف می شود.

در گزارش سال ۲۰۱۹ پنج کشور برتر در صلح جهانی شامل ایسلند با امتیاز ۱,۰۷۲، نیوزلند با امتیاز ۱,۲۲۱، پرتغال با امتیاز ۱,۲۷۴، اتریش با امتیاز ۱,۲۹۱ و دانمارک با امتیاز ۱,۳۱۶ و در مقابل ضعیف ترین کشورها شامل افغانستان با امتیاز ۳,۵۷۴، سوریه با امتیاز ۳,۵۶۶، سودان جنوبی با امتیاز ۳,۵۲۶، یمن با امتیاز ۳,۴۱۲ و عراق با امتیاز ۳,۳۶۹ هستند.

ایران در شاخص صلح جهانی در بین ۱۶۳ کشور جهان در رتبه ۱۳۹ قرار گرفته است. امتیاز شاخص صلح جهانی برای ایران در سال ۲۰۱۹ برابر با ۲,۵۴ است که نسبت به سال قبل به میزان ۹ پله تضعیف شده و یکی از دلایل آن تشدید تحریم یکجانبه آمریکا و احتمال تقویت بی ثباتی سیاسی در ایران عنوان شده است. ایران در منطقه منا در بین ۲۰ کشور، رتبه ۱۲ را در شاخص صلح جهانی به خود اختصاص داده که نسبت به سال های قبل بدترین وضعیت را ثبت نموده است.

- میانگین سطح شاخص صلح آمیز جهانی برای اولین بار طی پنج سال، به صورت جزئی بهبود یافته است.
- میانگین امتیاز کل کشورهای جهان در سال ۲۰۱۹ به میزان ۰,۰۹- درصد نسبت به شاخص صلح سال ۲۰۱۸ بهبود یافته است.
- طی ده سال گذشته، سطح متوسط شاخص صلح جهانی به میزان ۳,۷۸ درصد وخیم تر شده است.
- از سال ۲۰۰۸، برای ۲۵ کشور با حداقل سطح صلح، شاخص صلح جهانی به طور متوسط به میزان ۱۱ درصد کاهش یافته است. در حالی که برای ۲۵ کشور صلح آمیز جهان، شاخص صلح جهانی به طور متوسط ۱,۸٪ بهبود یافته است.
- تاثیر اقتصادی جهانی خشونت برای اولین بار از سال ۲۰۱۲، در سال ۲۰۱۹، بهبود یافته و از سال ۲۰۱۷ تا ۲۰۱۸ به میزان ۳,۳ درصد تضعیف یافته است.
- ۷۲ کشور جهان، سطح مخارج نظامی خود را بر حسب درصدی از تولید ناخالص داخلی کاهش داده اند.
- منطقه خاورمیانه و شمال آفریقا همچنان به عنوان مناطقی که از کمترین سطح شاخص صلح جهانی برخوردار هستند به شمار می روند در حالی که اروپا به عنوان صلح آمیزترین منطقه محسوب می شود.

نمودار ۱- پنج کشوری که وضعیت آن‌ها در شاخص صلح جهانی ۲۰۱۹ بهبود یافته است.

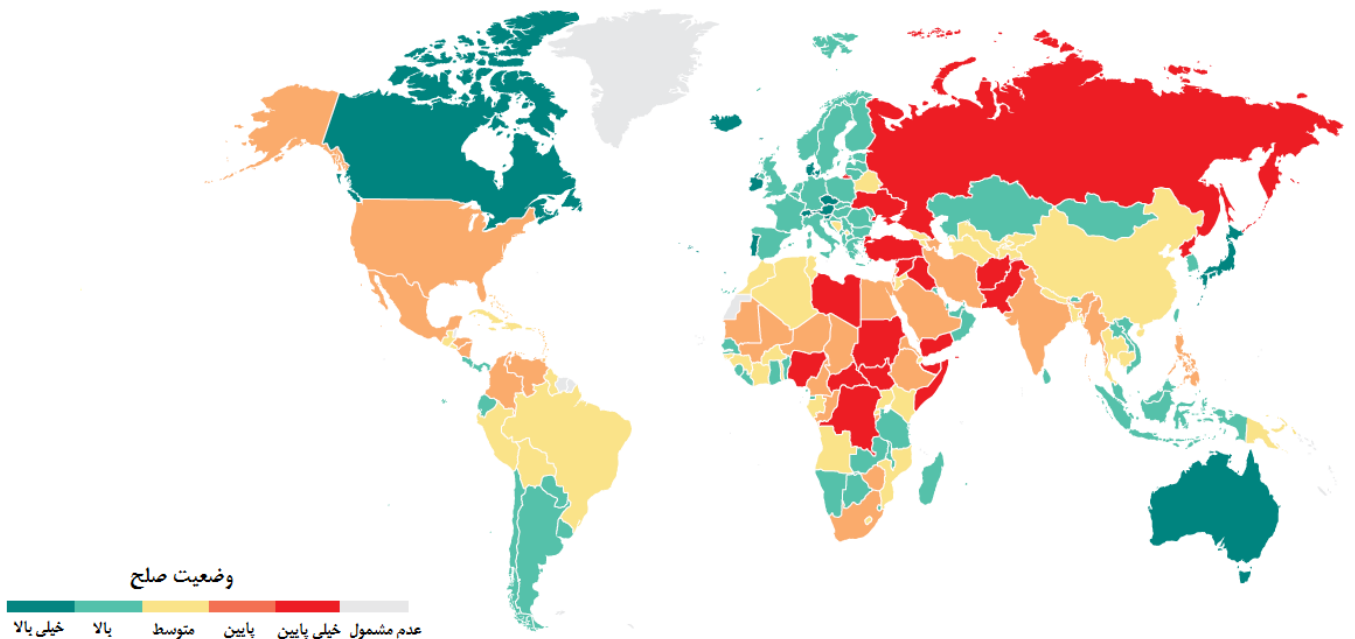

همان طور که در نمودار ۲ مشخص شده، طی ده سال گذشته وضعیت شاخص صلح در بخش اعظم کشورهای منطقه منافع تضعیف شده به نحوی که بر تنش‌های سیاسی و ژئوپلیتیک این منطقه افزوده است. در همین مدت، کشور گرجستان در زمینه ارتقاء سطح صلح و آرامش در این کشورف بهبود قابل توجهی داشته است.

نمودار ۲- روند بهبود یا تضعیف در شاخص صلح جهانی سال ۲۰۱۹

نمودار ۳- نقشه جهانی وضعیت صلح در کشورهای جهان در سال ۲۰۱۹

وفق نقشه جهانی صلح (نمودار ۳)، ایران از حیث شاخص صلح در وضعیت مطلوبی قرار ندارد.

تأثیر اقتصادی خشونت بر اقتصاد جهان در سال ۲۰۱۸

- تأثیر اقتصادی خشونت بر اقتصاد جهانی در سال ۲۰۱۸، برابر با ۱۴,۱ تریلیون دلار (بر حسب برابری قدرت خرید) بوده که این رقم معادل ۱۱,۲ درصد از کل ارزش افزوده اقتصاد جهان (تولید ناخالص داخلی جهان) و با سرانه ۱۸۵۳ دلار است.
- تأثیرات اقتصادی خشونت در سال ۲۰۱۸ حدود ۳,۳ درصد افزایش یافت. بیشترین بهبودی در کاهش منازعات مسلحانه حاصل شد که هزینه اقتصادی خشونت به دلیل افت شدید درگیری در سوریه، کلمبیا و اوکراین به میزان ۲۹ درصد و به رقم ۶۷۲ میلیارد دلار کاهش یافت. همچنین کاهش قابل ملاحظه ای در تأثیرات اقتصادی تروریسم، که از سال ۲۰۱۷ تا ۲۰۱۸ به میزان ۴۸ درصد اتفاق افتاد، مشاهده شد.
- خشونت همچنان تأثیر قابل توجهی بر عملکرد اقتصادی در سراسر جهان دارد. در ده کشور با شدت خشونت بالا، هزینه اقتصادی خشونت به طور متوسط ۳۵ درصد تولید ناخالص داخلی است، در مقایسه با رقم مشابه ۳,۳ درصدی تولید ناخالص داخلی در کشورهایی که کمتر تحت تأثیر خشونت قرار دارند. در کشورهای سوریه، افغانستان و جمهوری آفریقای مرکزی هزینه اقتصادی خشونت در سال ۲۰۱۸ از بالاترین رقم در مقایسه با سایر کشورها برخوردار بوده که به ترتیب برابر با ۶۷, ۴۷ و ۴۲ درصد تولید ناخالص داخلی آنها بوده است.

معاونت بررسی های اقتصادی

- بر اساس برابری قدرت خرید، هزینه اقتصادی خشونت برای ایران در سال ۲۰۱۸ برابر با ۹۲ میلیارد دلار (معادل ۵ درصد تولید ناخالص داخلی) و تاثیر اقتصادی خشونت برابر با ۱۷۱ میلیارد دلار، برآورد شده است.
- در سال ۲۰۱۸ هزینه نظامی در برخی از کشورها افزایش داشته است. فهرست کشورهای دارای بالاترین مخارج نظامی بر حسب میلیارد دلار، سرانه مخارج و نسبت به تولید ناخالص داخلی در جداول زیر ارائه شده است. وفق آمار ارائه شده، مخارج نظامی امریکا در سال ۲۰۱۸ نزدیک به ۶۴۹ میلیارد دلار بوده که ۲٫۶ برابر چین، ۹٫۶ برابر عربستان و ۱۳ برابر انگلیس و آلمان است. با وجود بالا بودن مخارج نظامی در امریکا، نسبت این مخارج به تولید ناخالص داخلی آن کمتر از ۵ درصد است.

مخارج نظامی در سال ۲۰۱۸ (درصد از GDP)		سرانه کل مخارج نظامی در سال ۲۰۱۸ (دلار)		کل مخارج نظامی در سال ۲۰۱۸ (میلیارد دلار)	
۲۴	کره شمالی	۲۰۱۳	عربستان	۶۴۸٫۸	امریکا
۱۰٫۹۵	عمان	۱۹۸۶	امریکا	۲۵۰	چین
۱۰٫۸	عربستان	۱۸۸۷	اسرائیل	۶۷٫۶	عربستان
۱۰٫۵	لیبی	۱۸۷۲	سنگاپور	۶۶٫۵	هند
۱۰٫۱	افغانستان	۱۷۳۸	کویت	۶۳٫۸	فرانسه
۸٫۲	فلسطین	۱۳۸۹	عمان	۶۱٫۴	روسیه
۷٫۵	عراق	۱۳۲۰	نروژ	۵۰	انگلیس
۶٫۱	سوریه	۱۰۷۸	استرالیا	۴۹٫۵	آلمان
۵٫۳	الجزایر	۹۷۸	فرانسه	۴۶٫۶	ژاپن
۵٫۱	اسرائیل	۸۹۱	بحرین	۴۳٫۱	کره جنوبی

منبع: موسسه IEP